

A „MURAKOZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.
A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Čina mu je:
Na odo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvrt 1 frt — kr
Sva pisma i pošiljke nai se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

Piros pünkösöd napján.

A szeretet, vallásának tana, melyet Jézus, mint Istennek, a minden népek atyjának küldött, megalapított. Jézus az Isten fia tisztán látta tanának jövőjét, s tudta azt jól, hogy csak halála által válik az az egész emberiség közös tulajdonává, csak akkor javíthatja az meg a romlott társadalmat, ha vérenek keserves hullatásával meg erősíti annak isteni eredetét.

Menekülhetett volna az ármány elől, mely élete ellen fondorkodott, de küldetésének isteni volta, végtelen ember szeretete elutasított minden olyast mi a menekülési szándékának csak árnyékát is sejdíthette volna.

Megjósolta tanítványainak az ő halálát, meg tanainak terjesztését s meg azt, hogy az ő tanainak hirdetői sokszor és sokat fognak szenvedni: de megígérte egyszersmind azt is, hogy mellettök lesz el nem hagyandja őket s megvilágosítja elméjüket az ő Istene, a „mi Atyánk.“

Meghagyta tanítványainak, hogy tanát terjeszék.

„És hozzájok járulván, Jézus szóla nekik, mondván: Teljes hatalom adatott nékem mennyen és földön. Azért elmenvén, tanítsatok minden népeket, megkeresztelvén őket Atyának, Fiúnak és Szent Léleknek nevében.

Tanítván őket, hogy megtartván mindazokat, melyeket én parancsoltam nektek. És ime én ti veletek vagyok minden napon világ végeztéig“ (Márk. XXVIII. rész 18—20 vers).

„Ama vigasztaló Szent Lélek pedig, kit az atya az én nevemben elbocsát, az megtanít benneteket mindenekre, és ezetekbe juttatja mindazokat, a melyeket mondtam nektek.“ (János evan. XIV. rész 26 vers). „Mikor pedig a Pünkösöd napja eljött volna, valának mindnyájan egyakarattal együtt Akkor nagy hirtelenséggel lőn az égből, mint egy sebesen zúgó szélnek zendülése, mely eltölté az egész házat, a melyben ülnek vala. És látának kettős tüzes nyelveket s üle mindenikre azok közül. Megtelének pedig mindnyájan Szentlélekkel és kezdének szólni más nyelveken, a mint a Szentlélek ad vala nekik szólások.“ (Lukács könyve II rész 1—4 vers.)

Ezen jelek közt szállt le a Szentlélek, hogy jelképezze megjelenését a hitnek tulajdonságait és működésének eredményeit.

Nagy szél vihar zúgása közt szállt le, hogy a népeket figyelmessé tegye a szentlélek adományára, s az intelmek meghallgatására össze hívja őket. A szél gyorsaságával azért, hogy jelezze az evangélium elterjedésének gyorsaságát. A vihar erejével döntse le a bálványokat s tépje ki gyökereit az előítéletnek, a babonának; tisztítsa meg, mint a szél megtisztítja a fertőzött levegőt, a kedélyeket a szenvedélyek nyomasztó terhétől. Tűz alakjában jelent meg a szentlélek, mert a világító tűz, jelképezi az örökké élő s minden világosságnak kutatóját a „Miatyánkat“ Istenünket.

Ényésztése el az isteni tűz az emberi lélekben, eme egyetlen nemes fémben, a bűn rozsdáit, s világítsa meg s oszlassa el sugaraival az egész földön elterjedő sötétséget, s nyissa meg a tudásnak, az örök világosságnak kapuit. Olvassza el melegeivel az emberek szívét eltakaró jégpánczét, mely

alatt a jobb érzelmek megdermedtek, s gyujtsa meg az isteni és felebaráti szeretet lángját. —

Nyelv alakban jelent meg a szentlélek, hogy e jelkép alatt vegyék el az apostolok Istennek azon adományát, melynek segítségével véghez vihették munkájukat, az igaz hitnek terjesztését.

Elterjedtek a hit elvek a népek között, eljutott az a földgömb minden kis zugába, megnyitotta mindenki előtt az üdvösség kapuit, egyenlővé tett minden embert, hiszen mindannyian Isten fiai vagyunk, s közös atyánk nem egy kiválasztott nép Istene, hanem az egész emberiségnek szerető, gondviselő atyja. Pünkösödkor lett a hit közös birtokká s az ekkor nyilvánult isteni kegynek emlékét ünnepli a keresztény világ.

CSARNOK.

A régi bűn.

(Elbeszélés)

Irta: Horváth Gyula.

Ha az ember K.-ból az országuton kifelé halad, jobbról egy szépen goadozott, s hársfákkal beültetett hosszú ut tűnik szemébe, mely a város bálványozott földesurának, Felváry Ákosnak költségén készült. Ezen ut egy gyönyörű erdőig vezet, melyet közönségesen „vadas erdő“ néven ismernek, s mely valódi gyöngyét képezi K. városának.

Az egész, nagy kiterjedésű erdő vasrácsozattal van bekerítve. Belsejét szépen kavicsozott utak szelidelik át, melyek holmi kis fülke felébe vezetnek, hol egyes nagy férfiak szobrai állanak. Középen egy óriási szökőkút löveli vizsugarát, körülötte virágágyakkal. Az egész erdő legnagyobb kényelmet és élvezetet nyújt a látogatóknak, s azért tavasztól őszig ugyancsak látogatott.

Felváry az utolsó sarja egy ósrégi nemes családnak. Jóság, áldozatkészsége mindenütt elismerté lőn, s több kitüntetés is érte, de ő ezeket — szerénységből — mindig elszokta titkolni. Több évig volt K. képviselője. Fiatalabb korában részt vett a főurak estélyein, de otthonosan érezte magát az egyszerű polgár tölgyfa asztalánál is, s ez utóbbi roppant népszerűséget szerzett neki.

Felváry ur mintegy 55 évesnek látszott. Magas nyulánk termettel, hajlott sasorral, arcán az arisztokrácia jellegével. Magas homlokán nyílt értelem sugárzott s apró fekete szemét, dacára hajlott korának, még most is oly ifjú tűzzel ragyogtak. Arcán sok boldog nap hagyott nyomot, de néha-néha úgy tetszett, mintha azt valami úgy eltorzítaná s ilyenkor úgy néz ki, mintha arra egy „régibűn“ gyötörő bélyege volna sűtve.

Az utóbbi években teljesen vissza vonult mindentől, még a képviselőséget sem fogadá el; okul hozván, hogy ő már ugy is megtört ember; kinek vállára még az élet is teherként neheztül. S azóta sohasem vett részt a nyilvános ügyekben.

Felváry urnak családját ő maga s egyetlen fia Árpád képezte. Neje pár év óta már a sirban pihen az élet fájdalmait, s felőle csak a vesztéség fájó érzete maradt fenn.

Árpád, mint apja roppant vagyonának egyedüli örököse, tanulmányai végeztével sietett haza öreg atyja támogatására és a vagyon kezelésére. Ákos nagyon szerette fiát, sokszor órákig elbeszélgettek egymással. Nem egyszer volt alkalma Árpádnak észrevenni, hogy apja néha oly fájdalmasan emeli rá szemét, s halk sóhaj repül el ajkáról. Ő ezt nem érté, megkérdezni pedig nem volt elég bátorsgága.

Árpád hazajövetele után mint virágzó ifju lesztelen magaviselete s kedves módorá által csakhamar megnyerte az egész város becsülését és szeretetét. A mágnástól le a polgár, minde-

nütt kedves vendég volt, mint apja. Tömegesen jöttek hozzá a meghívók hol balra, hol a báró Jácinty család estélyére, hol mellesleg legyen megjegyezve, a szép Etel ugyancsak fülög szerelmes volt bele, de sohasem jelent meg. A bibit persze még csak nem is sejtették. Mindennek a „vadas erdő“ vadászlat volt az oka, mely egészen az erdő szélén állott.

Régi, de mégis takaros épület az, köröskörül virágos kerttel kerítve, melynek virágai mintha csak azt susognák: „van ám nekünk egy szép kis urnök!“ A virágos kert s az udvar sárgára festett léckerítéssel van körülvéve. A nép egyszerűen vadászlatnak nevezi s valóban az is. Ennyit tudnánk a külsejéről. Szerencsére az írónak megadatott az a jog, hogy bárhova bemehetnek a nélkül, hogy névjegyüket átadni vagy magukat bejelentetni kellene, s ha még úgy sűtolva van is a terem, magukkal vihetnek egy tömeg érdeklődő egyént is.

Ezen joggal élve menjünk edes olvasóm, s nézzünk egy kicsit körül abban a lakocskában, mely elbeszélésünkben nagy szerepet fog játszani és lássuk, mi történik ott?

A kis lécz ajtón a tágas udvarra lépve, egy veranda felét találunk, mely alatt pár lépcső vezet a folyosóra, hol a falra szegezett szarvas agancsok kidolgozott róka, tigris s más e féle bőrök, kitömött madarak mindjárt elárulják a vadászt. A folyosó ajtóval szemben egy ajtót látunk, melyre névjegy van szegezve e névvel:

Rónaszéki Rónai Jónás.

Kopogtassunk ide be!

Egy elte délkorában levő férfiut találunk az íróasztal előtt, kezével holmi iratcsomókat rakogatva, miközben így dialogizál a mellette álló 16 éves kis anygalkával.

„Kedves Málvinkám, tudod, hogy én ma I-be utazom. Jól vigyázz ám mindenre, s azzal megcsokolá a leányka márvány homlokát, mely a sötét fűrtökkel árnyalva vakítóvá varázslá szépségét.

„Igen edes papám, nyitá meg eperajkát a leány mely most egy vakító fogsort engedé látni de siess ám vissza jönni, mert tudod, hogy én fűlek.

Aztán ugy-e megengeded, hogy a Vilma szobámban lehessen ma?

„En még holnap vissza jövök anygálom, s ami Vilmat illeti, nem bánom, veled lehet. Különbben mitől félnél, mikor annyi cseléd van a háznál.

„Igen, de én olyan furcsa valamit érzek hogy...“

Eh, kis bohó te. Holnap este ismét együtt leszünk. Isten veled! Azzal magára ölté porkópenyét, s a ház előtt várakozó hintóba ülve, tova robogott.

Málvin szemével kísérte a hintót míg csak a K. felé kanyarodó uton el nem tűnt szemei elől. Azután beszaladt, zongorához ülve, énekelt. Végre megunt.

Mit is tegyek? kérdé türelmetlenül önmagától. Igazán, annyira unatkozom, s azzal edes merengve bámult maga elé. Egyszerre mintha valami nagyszerű villant volna meg agyában, a könyvtár térémbé ment, s a „Jegysek“ című olasz regényt véve magához, a virágos kert lugasába repült.

A nap már jó magasán fenn volt, s ugyancsak tüzesen szórta sugarait, de a tropikus égőv nagylevelű felkuszói egészen hűs árnyékban tartották a lugas belsejét, hol Málvin nagy érdeklődéssel olvasta a regény utolsó levelét. Majd ezt is befejezván, gyönyörű fejet pici karjára támasztva a mésszeségbe bámult, s mint kit a regény történeté nagyon is meghatott, így tündött magában.

Szegény Lorenzo, m e n n y i t szenvedett R o d r i g o miatt. Milyen derék férfiú lehetett az. Istenem! ha nekem egyszer olyan jó férjem... .

Be sem fejezhette mondását mert úgy tetszett neki mintha a lugos körül valami mozgást hallott volna. Nagyon megijedt, s minden vár arcába szökött. Gyanuja nem is volt alaptalan.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **Köszönet nyilvánítás.** A csáktornyai fiatalok által 1882. évi szeptember hó 10-én tartott táncmulatság tiszta jövedelmét: 84 frtot Csendes Géza urtól ma átvettem. Az akkori rendezőség minden t. tagja, fogadja a kisedővő-egylet mély köszönetét szives adományukért! — Angyau Kálmán a kisedővő-egylet pénztárosa.

— **Zagoriai vasut.** Az országos banknál 15 én alakult meg az ugynevezett zagoriai vasutak részvénytársasága 2.840.000 frt részvény tőkével; ezenkívül elhatározatott, 3.100.000 frt 5%-os arany elsőbbségi kötvény kibocsátása. A közgyűlés egy 7 tagból álló igazgatósági és 3 tagu felügyelő bizottságot választott, az igazgatóság elnökévé Jozipovits Józsefet, alelnökévé Biedermann A.-t jelölték ki.

— **Áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminister Szeppefeld Máté lugosi kir. törvényszéki és Plichta Ferenc csáktornyai kir. járásbírói segédtelekkönyvvezetőket kölcsönösen áthelyezte. — Maximovits György szobranci kir. járásbírói végrehajtót a csáktornyai kir. járásbíróhoz helyezte át az igazságügyi m. kir. minister.

— **Beküldetett.** Nyilvános kérdés. Kicsi lehet az oka annak, hogy Stridó községe, mely tudvalevőleg Magyarország területén fekszik, a következő feliratu pecsétet használja: „Üredski Pečat Štridovo občine“?

— **Iluszár Nándor** csáktornyai városi és körjegyző f. hó 14-én állásáról leköszönt. Állására a pályázat kihirdetése elrendeltetett, helyettes jegyzőül f. hó 18-án a képviselő testület Novák Lászlót választotta meg.

— **A stridói fára** nagyrészt a jég az idén is elverte; azt mondják, hogy a szőlőben nagy kárt okozott. 10 év óta minden évben

meglátogatja Muraköz felső vidékét ez Isten csapása. —

— **A fekete könyvből.** F. hó 4-én viradóra Gerbovecz István novakoveczi lakos pinczéjéből 2 $\frac{1}{2}$ akó bor, ugyancsak ottani lakos Csemenko Jakab kárára f. hó 5-én viradóra a padlásán levő ládából 131 frt készpénz egy vendély zsir 20 frt értékben ismeretlen tettesek által ellopott. — Muraszerdahelyen f. hó 9—10. éjjelén Žilavec Tamás kárára 1 drb. 100 fitra, Žilavec Elek kárára 1 drb. 120 fitra és Levacsics Elek kárára 2 drb. 90 fitra becsült ló ismeretlen tettesek által ellopott. Csundórcink a nyomozást a horvát határig folytatják, azonban a tettesek a határon átkelve Horvátországba menekültek.

— **Tavaszi mulatság** rendeztetett f. hó 18-án Probiszlávecen a tanulók számára. Jelenvolt a tanulósergen kívül számos szülő és Csáktornya intelligentiája közül több hölgy és férfi. A mulatság rendezésében Lisziák György iskolaszéki gondnok, Zabavnik Alajos iskolaszéki elnök és Vreszk György tanító szereztek maguknak érdemeket. A megjelölt vendégsereget egy tanuló fogadta üdvözlőbeszéddel. A rögtönzött uzsona után volt versenyfutás, éneklés, zene és tánc. A csáktornyai vendégek közül Ziegler Kálmán az elnököt, Jeuey Gusztáv a gondnokot éltették meleg szavakkal. A gondnok viszont a vendégeknek emelt poharat. A gondnok egyszerű földmivelő létére oly lelkes pártfogója az iskolának, hogy méltán megérdemli a dicséretet. Az Isten éltesse sokáig!

— **Kinevezés.** A csáktornyai kir. adóhivatalhoz pénztárnokká Major Ede soproni ellenőrt nevezte ki a pénzügy ministerium.

— **Köszönet nyilvánítás!** Rosenberger Lajos és Ziegler Kálmán urak 13 frt. 8 kr. s Zakál Henrik ur 5 frtot voltak szivesek a bpesti orsz. kiállításra utazó szegényebb képezdei növendékek utazási költségei fedezésére a képezdei tanári testület kezéhez juttatni.

A jó szívű adakozók fogadják a tanári testület hálás köszönetnyilvánítását!

— **A muraközi lótenyésztés** kedvező fejlődése folytán a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministerium is szükségesnek találta, hogy a muraközi faj-lótenyésztés országos közgazdasági fontosságánál fogva a f. évi október hó 5-től 10-ig Budapesten tartandó nemzetközi kiállításra képviseltesék; az e célra szolgáló s úgy a tenyészfaj jellegének, valamint minőségének megfelelő példányok kiválasztását a muraközi lónevelésre ez évre ismét külön engedélyezett 60 drb. arany jutalom díjazással együtt a magas ministerium egy kebeléből kirendelt állami szakküldöttség közbejöttével a megyei lótenyésztő-bizottság illető vidékbeli tagjaiból alakult választmányra bízta. A kiválasztandó lovaknak kiállítási költségeit az ügy közérdeke tekintetéből a magas ministerium kegyes volt engedélyezni, de minthogy még azon felül is merülnek fel oly kiadások, melyek fedezetet igényelnek, így nevezetesen a bár igen mérsékelt szállítási költsége, továbbá mert az illető lótulajdonosoktól el sem várható az, hogy saját nevelésű lovát személyes kísérete nélkül a kiállításra küldeni engedje, saját egyéni küldöttségük viselésére pedig legtöbben hajlandók nem volnának, ugyanazért az alispáni jelentésben tett indítvány elfogadásával a muraközi faj-lótenyésztésnek a budapesti országos kiállításra leendő képviseltetése és az erre igénylendő oly költségek fedezésére, melyek egyéb móddal nem volnának fedezhetőek, a mennyiben azoktól a kiállítás eszközölhetése függne, és így szükségük igazoltatnék, a közgyűlés a megyei tőzsvagyon kamataiból 400 frtnyi segélyösszeget elszámolás feltétele mellett engedélyezett. A megfelelő példányok kiválasztását a megyei lótenyésztő-bizottság illető vidékbeli tagjaiból alakult választmányra bízta, mely választmány ez ügybeni eljárását f. évi június hó 12-én Csáktornya és 13-án Perlakon teljesíteni.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Trojaki.

Zaradi prevelike ljubavi proti narodu svojemu poslal je Svemogući svojega sina, za vtemeljenje vere. Jezuš je videl čelu budućnost svojega navučanja, i znao je dobro, da se ovi navuki samo bez njegovu suvit obistiniju, samo onda more dokazati, da je pravi Bog. On bi se bil mogel obraniti pred smrtjom, ali božansko poslanstvo i prevelika ljubav proti ljudstvu, nisu mu dopustile niti pomisliti, da se brani.

Nazvestil je svojim vučenikom, svoju smrt, razprestiranje njegovih navukov. Pak i to, da budu ovi pri nazveščanjih vnogiput i vnogo trpeli, ali obečal jim je i to, da bu poleg njih i da je neostavi, nego razsveti pamet njegov Bog: „Otec naš.“

Ostavil je vučenikom, da njegove navuke na sve kraje razprestiraju.

K njim je pristupil Jezuš i rekel: Cela moč mi je dana na nebu i zemlji. Zato odivši navučajte sva ona, kaj sam vam zapovedal, i pokrstil je nje vu ime Oca i Sina i Duha svetoga. Navučal je nje da obdržuju sva ona, koja jim je zapovedal. Jevaja bum s vami svaki den, do kraja sveta.

On batrivujuči Duh sveti, kojega otec vu moje ime pošlje, navučil vas bude na sva ona, kaj sam ja povedal i na pamet bu vam donesel.

Kada pako su došli trojaki, bili su svi skup. Onda vu veliki brzini postal je veter, koj je oživljavao čelu hižu, gdje su bili. I vidli su goruče jezike i sel si je nad glavu svakoga. Napunili su se pako svi s Duhom svetim i počeli su govoriti s drugimi jeziki, kak jim je duh sveti, dopustil prereči.

Pod ovimi znaki je došel duh sveti, da pokaže svojstva vere i njezino delovanje. —

Vu velikim vetru je zato došel, da fućkanje vetra opomene nje na sve opomene Gosponove. Brzina vetra pokažuje onu brzinu s kojom e evangelium rezprostranil.

Jakost vetrova pokažuje nam obladanje krivovercov. Kak veter čisti hudoga zraka, tak da razčisti duh sveti duše naše od svake graha. Vu spodobi ognja se zato izkazal Duh sveti, ar ogenj pokažuje na vek živučege i svake svetlosti potoka „Otcana ega“ Svevišnjega Boga.

Naj pregori božji ogenj vu duši, vu toj plemenitoj krvi čovečanstva svaku hrdju i naj raztira i razsveti svaku knicu graha i naj nam odpre lesu vekovečne svetlosti. Naj raztalisdre čovečanstva i naj vužege vu srčcu ljubav Boga i bližnjega.

Vu spodobi jezika se pokazal, da daje moč govorenja vučenikom i apostolom, da moreju reč božju, svetu veru razprestirati. Rezprostranile su se istine vere vu sve kraje i učinile su nas vse jednake pred Bogom ar smo svi sini Božji. Bog si nije izebral jeden plemeniteš narod, nego celomu svetu je skrbiljivi i ljubezni otec.

K trojakom je postala vera zajedno blago, i to božansku miloštju svetkuje k trojakom narod kršćanski.

ZABAVA.

Kumek Pavel (Pripoved.)

Temna noć je već pokrila bila zemlju, kad su nam trudni konji proti Tihanyu kasali. Biedi mesec i miliarde zvezdih svetilo je vu celi svoji svetlosti na čistom, neoblačnom, već skoro protuletnom svodu nebeskom. Još vu dobro daleki daljini bliskali su se naproti nam posrebernjeni križi cirkve dveh turnov, za batrivnost kakti mojemu kočisu, da se već-već približavamo selu. Slabo je i hasnelo već pucanje biča staroga kumeka Pavla; ar siromaški oznojeni konji tija

od poldneva vu blatu podjedno krebliju, koje njim sve do osi kotača dosiže. Košta im je dosta slaba, mrvice obroka pak samo vu snu teda-negda vidiju.

Hej! da bi moja pokojna još vezda živa bila, onda bi i vam bojši svet bil moji dragi siveci! zdehne si glasno kumek Pavel s čim pretrgne tišinu, koja je med njim i menom vladala, i potom si starec prestranim rukavom debele rubače obriše suzu, koja mu se je na te reči izpod oka podkrala bila.

Jesu-li čuli vu selu, kada glas dragi gospone-nastavi starec, oni, istina siroti, ali lepi devojki: zvali su nju za Csárdás Julcu. Bila je vitka vu poleg toga i malo punatoga, okrugloga tela, fična imela je kakti perje vranino, črne oči i lepe duge plavkaste lasi. Puno sem ja već sveta prešel, ali od nje lepše devojke nigdi nisem videl.

Kakti, da bi se pomladiti hotel moj starec s takvim ognjom je on govoril od svoje verne, žali bog već dugo pokojne drugarice.

Glasa Csárdás Juli? zapitam ga nastavljajuč razgovor. Čul sam borme za nju dragi kumek Pavel prav ove dneve povedal je za nju Kolagov dečko i rekel, da su zato siroti Julči dali ime Csárdás Julča, ar je ona med svimi Julčami vu selu „csárdás-a“ najlepše znala plesati.

Borme istina gospone moj, ali ne samo to, već i vu ljubavi nije bilo njoj para, i to je sigurno nju-ah! Bog njoj se dušici smiluj, tak rano vu hladen grob spravilo.

A kak to, dragi kumek Pavel? kak si ja naj na brzom te vaše reči tolmačim?

Ako budu dostojali moj dragi gospone to moju žalostnu pripoved postlušati, ja njim ju budem od kraja do kraja pripovedal, onak samo po prostom, no vre gospone onak kak znam!

Budem vas poslušal stari, samo pripovedajte.

Nema više tomu, kak petnajst let kaj sem se vu ovom kraju nastanil, pet let bil sem birovo ovoja postovanoga mesta. Stimali su me vu ovi celi okolici za najbogatšega človeka, Lepi moj zidancij nije bilo para vu selu, ali bi nju falil ali ne. Zemlju oranicu sem si s mojimi lepimi osmenai voli svako ljeto marljivo pooral. Bogatstvo moje, nimenje, kak ono čutjenje vu sreću moju da sem ja nekaj već, nego drugi ljudi vu selu bijo je zrok, da sem postal i malo onolen ali to mi je svaki rad senkal, radi moje pravičnosti i poštenja mojega. Malo sem ja već onda i pristar mladoženja bil, ali je zato tekla krv vu žilah mojih, kakti vu kojemgod dvadeset i dve lete starom dečku.

Hotel sem se i oženiti, dugo sem iskal ženu, koja bi za me bila, dok mi na zadnjic samo na-

jedenput nezapne pogled na siromašni Csárdás Julči. Zaprošil sem nju, ja, naj si pomisliju gospone gizdavi birova sela mojega i glej! te čas ostavil sem se gizdosti, ar se Julika nije suprotivila moji prošnji.

Falnjak se je već već počel po malom spridavati, kad sem ja moju Julčiku k oltaru vodil. Bogče tak je velika sirota bila, da nije prav mičesa druga imela zvun one opravice vu čem je k meni bila došla; bila je ona jedna zmed onih siromašnih punc, koje malo znaju za sladku brigu svojih stareših, jedna zmed onih ostavljenih sirotic, koje neznaju, kaj je poljubec materin, isti zalogaj krušca, kaj si jeza vreme glada vu vusta dela, su njoj oponašali, terh i muka bila je ona svoji rodbini koja nju je samo izmilošće pri sebi trpela, neprilicna i na zadev je bila ona svako mu pri hiži, svaki je nju onim pogledem sretal, kojim smo navadni sretati one ljudi, kojih bi se radi, kak najprvo rešiti... ovu gospone moj, ovu devojku sem si ja odebral za ženu, ar sem vu njoj mislil moje največke i najvredneše blag: postignuti.

No, pak jeli ste našli vu njoj Kumeke Pavel sve ono, na kaj ste računali? zašekel sem mu v reč. Pet čeli lēt bil sem ja najsrečneši čolvek vu mojem selu, nu ne samo vu selu, već morti i na celom širokom svētu, ali žali-bog brzo je preslo i to. Ljudi postali su jalni na moje bogatstvo ne navidni moji sreći i mojemu zadovoljstvu Jalne ruke zlih ljudih su mi jedne jesenske noći devet križov pšenice vužgale, kaj je sve do zadnjega zrna aldovom pepela postalo, pak doklam sem se žuril, da pri gasitbi ognja na pomoč budem, i ako je još kaj moči osloboditi iz žerečih vuskih njegovih, oslobodim, doma su mi iz koca dvanajst glav lēpih svini od tirali. Ov prvi vudarec je jedno malo sreću i zadovoljstvo naše okrnjil, pak da nebi Bog još više toga na nas bil poslal, bili bi za koje vreme delavnostijum našom to nadomestili. Ali tuga i žalost, komaj kaj sem si nesreću malo zabil i već su me novi vudarci dostigli. Gorice mi je sve toča potukla, vu našem kraju puknula je kuga, najlepših šest juncov, tri dojne krave i četiri jarma volov mi je preslo. Najenput je siromak postal iz mene, žalost me je tak obuzela, da sem se vinu podal, misleći da vu pilu kuliko tuliko nesreću si zabim, zabadav me je batrivila moja pokojna, zabadav mi je tulikoput govorila i prosila me, da se naj nepotežem po pragu krčmenskom, ar drugač i ovo malo dobra, kaj još imamo prejde; sve je to bilo zahmam, postal je iz mene sram me naj bu povedati raztepnik, pijanec, potepuh, cele noći sem vu krčmi sprevodil, a vu januarisu, znam, da je ne jenput duplično potegnula krajda cifro, krčmara zidova, kad mi je duga računat. Jedno jutro najenput samo, kak mi se žena zbudi, opazi da nam jedinu zidanicu pod dražbu hočeju prodati, i onda sem vu krčmi pijančoval, žena dobeži po me plaču-vičući, da taki naj idem dimo, ar nam na bubenj zadnji imetek vudriju.

... Naj ide dimo žereća strela, ali ja borme ne! ... bil je moj grubijanski odgovor, i s tim je žena dimo otišla.

... Tak, kaj se s hižom pripetilo kumek Pavel? zapitam ga, voleč mu, da naj daje pripoveda. ... S hižom?! Jos onu istu noć je vu nju strela vudrila i krov i pol stanja vu pepel obrnula. ... A kaj se je zatim s vami pripetilo kumek Pavel, naročito pak s vašom ženom od nje sem do vezda jos dosta malo čul.

... Imaju prav moj gospone! ali prvo svega od sebe povém, ar je to jedno s drugim skapčeno.

... Dobro, dobro kumek Pavel, nego povečte mi predi, dok vas nezabim pitati, jeli ste i onda bili birova vu selu?

... Kaj bi bil, oh! tuga i žalost sem bil, iz službe su me zhitili, a kad je bilo zbiranje obligata niti votuma nisem smel dati, zato sem se pak i bil još bole razžalostil, i tak si to kareu zel, da sem navek samo pil i pil.

... Zato si najte vezda to tak k sreću zeti. Vezda je već kraj, kaj se je pripetilo, pripetilo se je, tomu već tak-i-tak nega pomoči.

... Dosti je to velika falinga, da je tak, ali su me ove sede niti na glavi vre i opametile.

... Kesno je već moj dragi kumek Pavel, no ali zato samo pripovedajte dalje tu nesrečnu pripoved.

... Vezda stopram dojde ono, kaj je prvo gospone. Jedne večeri otisel sem vu susedno selo pit, ar već vu našem selu nisem dobil na veru. Bila je tam med pivci vu krčmi i jedna sneha s kojom sem se i vu spomenek zapustil tak na dalkom, da sem nju vre i ponudil s kupicom vina, od krčmara sem zeznal, de je to dovica Žizkovic zvana, i da njoj je muž pandur bil. Već je proti zorji bilo i ja sem dovicu još navek držal okol vrata i prav kad smo se najboljo kušovali, stupi vu hižu moja ljubljena žena. Ona je nekak zeznala, da ja ovdj pijančujem, naglo odpre vrata, ter poradi sumnje, koja je vu njoj nastalaskoči k meni, pograbi me i hoće me iz krčme izvleči, ili predi morti još iz ruk dovičinih iztrči, i ja nesrečni čovek, kaj sem napravil.

... No! samo dalje kumek.

... Ja sem nju borme, kak velim, istina prvi put vu življenju mojem, ali tak jako po slēpom oku vudril, da se je ona, i ona, i onak slabo stvorenje, kakti brez duše ond i na mestu bila srušila. ... Tretji dēn su nju siroticu već vu hladen grob položili, mene pak su prijeli i svezali, i sud me je samo vu tulikom pomiloval, ar vendar nisem bil od strane suda nikakve kaštige člnik, i kajti sem to učinil vu onakvom stanju, ak nisem bil trézet, potlam toga je sud mene

za krivca radi vmarjanja človeka preglasil, i kakti takvoga na deset lēt težke temnice odsudil. ...

— Pak jeste-li izpunili kumek tih deset lēt vu temnici?

— Jesem borme gospone moj, pak još k tomu vu tvrdi llovi. Komaj je jedno leto, kaj sem puščen iz rešta, od toga vremena se bavim pletenjem stolcov, košarih i zibkih, i kak vidiju moj gospone na tih prigospodarenih groših sem si i ova kola i te dva sivec pribavil. Kad dēlo nēmam, idem vu foringu, pak da nebi bil tak stari kranjec, kak sem je, to bi još s božjom pomoćjom do nečesa dotiral, ali kad je vre tak, malo je ufanja!

... Pak jošće i vezda vu onom selu stanujete kumek?

... Nestanujem vera tam više, jedino još na dušni dēn sem navaden iti svako leto vu ono zalostnoga spomena selo i onda si navék samo on put izberem, koj do grobja vodi, da se tam na grob moje pokojne, tom malom zahvalnostijum kuliko tuliko odužim.

... To je lēpo od vas kumek! Tu se anda dokonča vaša pripoved! Prav vu dobro vreme, ar smo već vu Tihany došli, vezda pak primite ovih par forintov vu ime foringe, nahranite i napojite dobro vaše sivec, zatim si počinem, sutra pak ako bude lēpo vreme, budemo poslusal jeku (odziv, odbijanje glasa), poglednemo vu klosteri a onda pak s božjom pomoćjom zaprežete i odpeljate me do prevoza balatonskoga; jeli ste me razmeli kumek Pavel?

... Jesem gospone moj! Lēpa njim fala na prijateljstvu, a kam onda od prevoza prosim, ako smém pitati?

... Odonud pak onda v domovinu k dedeku mojemu, gde znam razkriljenimi rukami čeka svojega dragoga vnuka. ...

... Lehku noć gospone!

... Daj Bog i vam kumek.

*

Drugi dēn prejdemo srečno črez zibajuće se vale balatonske i dojdemo vu Szántód, odkud na tretji dēn sem prispel doma. ... prav na sprevod dedekov. ...

Nigdar se s tobom nepomirim nesrečna sudbina, koja tak po mačuhski pute človečeje ravnaš.

Napisal: POTLACHNIK.

Kaj je novoga?

— Huszar Nándor čakovečki notariuš se je zahvalil 14-ga o. m. na službi. Do novoga zbiranja je občina za namestnika Novak Ladislava postavila.

— Premescenje. Plichta Ferenc čakovečki kr. podvoditelj grunovnice je premesten vu Lugos. Mesto njega bude iz Lugosa Szepfenfeld Maté došel k grunovnici. — Imenuvanje. Maximovits Gyura sobranski kr. sudbeni ekšekutor je imenuvan k čakovskom kr. sudu za ekšekutora.

— Poštovanim čitateljem dajemo na znanje, da smo odučili naš obečani prilog: „dobre knjige za medjimurski puk“ zvane vu augustuša rezposlati, ar bi od trojake do božiča vnogo dugi termin bil, kak od vuzma do trojake, pak niti nebi pravično bilo, da bi vu II. četvrtu 2 priloge a vu III-em niti jednoga dobili gospoda predplatniki.

— Tuča je bila vu štrigovskoj fari 8-ga o. m. Ljudi veliju, da je vu goricah veliki kvar napravil. Ovu faru vre od 10 let, svako leto dostiguje ta nesreca.

— Iz črne knjige. 4-ga o. m. v zorju iz pivnice Gerbovec Stefana iz Novakovec su tati 2 i pol veder vina, a 5-ga iz ladice Čemenko Jakoba 131 fit i do 20 fit vrednu mašču vkrali. Tati još nisu vlovleni. — Vu M.-Serdišću 9-ga o. m. v noći Žilavec Tamara, Žilavec Lexija i Levačić Lexija konje su vkrali. Žandari su do Drave iskali zločinca, ali nisu je mogli najti, kajti su vu Horvatsku pobešli.

— Orsačka izložba veseli se velikomu broju pohodnikov. Svaki den jih ima do 20-30 jezer, med kojimi je vnogo iz drugih orsagov, sprem zadnju nedelju bilo jih je tuliko, da je se vrvilo od vnožine ljudstva, i težko je bilo vu ostarajah najti mesto za počinek. Puno je pohodnikov, a jih jošće bude. Na vnogo mestih se pripravljaju nato. Prvi takov pohod došel je iz Praga; četerdeset sveučilistnih slušateljov, pod sprevadjanjem dvēh proffesorov. Ove su magjarski univerzalci lepo prijeli i pogostili.

— Itak je čudnovito, da se vezdašnja englezka vlada pogadja s ruskom vladom, ali vu svem nazaduje. Za mesta, koja su rusi

prevzeli, nemari naj jim bude. Od iztraživanja kuskke bitke je odstupila Nazadnje su englezi zahtevali da bi se rusi obvezali, da Herata nebudu prevzeli; rusi su se i toj želji pokorili. Englezi su i s tim zadovoljni; i već su do toga došli da su se prestali obodužavati. Kaj bude konec tomu velikomu pitanju, to budemo vu buduće zeznali. Tuliko je istina, da se na ove glase englezka konservativna stranka pripravlja za novi napadaj proti vladanju Gladstoneovomu.

— Po najnovesih glasih. Ostavljaju za zadnji put englezke vojske Sudana, i mahdinu predajeju taj posel. Ako je to istina, onda to znamenuje novo zlo za englezku, kajti i Egiptum more vu pogibelj dospeti.

— Vu Kanadi (vu severno-amerikanskih englezkih naselbinah) se indijanci još navek buniju, cele okolice i sela unišćuju. Englezi su i tam slabi proti njim, samo negda negda je malo pobijeju. Ali dvojbemi stališ vu toj velikoj državi još podjednom teče.

Protuletna zabava se je obdržala za kolšku mladez vu Pribislavcu 17 ga o. m. Tam su bili iz vna vučenikov vnogi roditelji i iz Čakovca vnoge gospe i gospoda. Ovu lēpu zabavu su Lisziak Gyuro, Zabavnik Alojz školski poglavari i Vreszk Gyuro navucitelj redili. Jeden mali vučenik je lēpo pozdravil goste. Posle južine su deca popevala, drkala i plesala. Izmed gostih je Ziegler Kálmán pozdravil Zabavnik Alojza kakti predsednika škole, a Jeney Gusztáv Lisziak Gjura je s napitnicom pozdravil. Lisziak je ua zdravje gostih pil i zahvalil je, da su ovu zabavu vnogi pohodili. Mi pak takaj pozdravimo pribislavčance a prem Lisziak Gjura, koj kak nam se na znanje daje, je veliki prijatelj školah. Bog ga poživi dugo letah!

Imenuvanje. K čakovskom kr. porezn. uredu je visoko Ministarstvo Major Eduarda šopronsokoga kontrolora za kassira imenuval.

Nekaj za kratek čas

Jeden gorički gazda imal je kop; gazda je med kopače došel i cigan ravno onda, kada su k zajtreku isli. Gazda rozajuč speha pital je, gdo hoće vekši falat? Cigan hitro odgovori, „ja, ja“ Za tim je gazda kruha rezal i opet pital gdo hoće vekši falat? Cigan opet odgovori: „ja, ja“.

Kak su se lepo svi na zajtrekuvali, pit a gazda: gdo hoće vekšu motiku? Cigan berže bolje odgovori i veli: rečite sada vas koji, nebun ziam ja sam naveke prvi govovil.

Nekoj lovec išel je na lov a s njim i pes, koj je bil kakti sneg beli. Najdući pes zajca, grdo je za njim kuril tak, da se siromajki zajec nije imal časa niti obuti. Na pol puta ogledal se je zajec malo nazad, pak je videl, da se pes beli za njim, pritisnul je još bole, ar si je mislil ov se borme slekel pak vsamih rubačah beži za menom.

Jedenkrat se je kum s ciganom poleg galgih setal pak veli: da bi vsaki ovde visel, ki je zaslužil, gde bi ti cigan vezda bil? Na to cigan odgovori: ja bi se ve sam ovde setal.

Vu Pegtu se je Mihalj s Janosom su vulici zestal pak veli „dober dan prijatelj!“ Prosim te, poveč mi, jeli je dan ali noć; jeli sveti sunce ali mesec? Janos odgovori: moj prijatelj, ja bi vam Bogme rad povedal, ali to ni samo sam neznam, kajti ja nisem s toga varaža.

Dva pajdaši su se igrali s puškom, koja je bila nabita. Mlajši veli staresemu: čuješ to ti je mužika. Odzgor se puše a odzdol se prebira t. j. igra. Ti buš puhal a ja bumigral. Tak je i bilo. Igrali su, ali se puska sprožila, siromaku vu zube i mahom se je prehitil ali ga je mlajši pograbil i rekel mu: hej hiti vuu iz zub pak date puši, čul si kak lepo igra.

